

TALLINNA ÄRIPANGA AS

**2017. AASTA RISKI JA KAPITALI
(PILLAR 3) RAPORT**

SISUKORD

	LK.
RAPORTI ALUS	3
RISKIJUHTIMISE ÜLDTEAVE	4
TURURISK.....	4
LIKVIIDSUSRISK	7
LIKVIIDSUSKATTEKORDAJA	7
STABIILSE RAHASTAMISE KATTEKORDAJA	7
OPERATSIOONIRISK	7
ÕIGUSRAAMISTIKU KOHALDAMISALA TEAVE	8
OMAVAHENDID	9
KAPITALINÕUDED JA PUHVRIID	13
KREDIIDIRISKI ÜLDTEAVE	14
VARADE KREDIIDIKVALITEET.....	14
RISKIPOSITSIOONIDE KOGU- JA KESKMINE NETOVÄÄRTUS	14
RISKIPOSITSIOONIDE GEOGRAAFILINE JAOTUS	15
RISKIPOSITSIOONIDE KONTSENTRATSIOON MAJANDUSHARUDE JAOTUS	16
RISKIPOSITSIOONIDE LÕPPTÄHTAEG.....	17
RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET RISKIPOSITSIOONI KLASSIDE KAUPA	18
RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET MAJANDUSHARUDE KAUPA	18
RISKIPOSITSIOONIDE KREDIIDIKVALITEET GEOGRAAFILISTE PIIRKONDADE KAUPA.....	19
TÄHTAJAKS TASUMATA RISKIPOSITSIOONIDE AEGUMINE	19
VIIVISNÕUDED JA MAKSERASKUSTE TÕTTU RESTRUKTUREERITUD NÕUDED	20
ÜLDISTE JA SPETSIIFILISTE KREDIIDIRISKIGA KORRIGEERIMISTE VARU MUUTUSED	21
MAKSEVIIVITUSES OLEVATE VÕI VÄÄRTUSE LANGUSEGA LAENUDE VARU MUUTUSED	21
KREDIIDIRISKI MAANDAMINE	21
STANDARDMEETOD – KREDIIDIRISKI POSITSIOON JA KREDIIDIRISKI MAANDAMISE MÕJU	22
STANDARDMEETOD	23
KOORMAMATA VARA	23
TURURISK STANDARDMEETODI KOHASELT	24
TURURISKI OMAVAHENDITE NÕUDED STANDARDMEETODI KOHASELT	24
TASUSTAMINE	24
FINANTSVÕIMENDUSE MÄÄR	25
SISEMISE KAPITALI ADEKVAATSUSE TAGAMISE PROTSESS (ICAAP)	26

Raporti alus

Käesolevas raportis ja AS-i Tallinna Äripanga 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes kapitali adekvaatsuse ja riskijuhtimise kohta avaldatud teave on koostatud kooskõlas kapitalinõuete direktiiviga 2013/36/EL (CRD IV) ja kapitalinõuete määrusega (EL) nr.575/2013(CRR).

AS-i Tallinna Äripanga 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes, mis on avaldatud panga koduleheküljel www.tbb.ee, «Tegevusaruanne» sisaldab krediitiasutuse konsolideerimisgrupi kirjeldust, üldjuhtimise ja juhtimiskorra põhimõtted ning tasustamispoliitika põhimõtted vastavalt avalikustamislõuete sätetatule.

Allpool avaldame Grupi avalikustatava teabe vormid, mis on sätestatud määruse (EL) nr.575/2013 rakendusmäärustega (EL) nr 1423/2013 ja (EL) nr 2016/200, komisjoni delegeeritud määrustega (EL) 2015/1555 ja (EL) 2017/2295 ning suunistega EBA/GL/2016/11 ja EBA/GL/2017/01.

Riskijuhtimise üldteave

(EU OVA, EU CRA, EU MRA avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Grupi **riskijuhtimise** eesmärgid ja põhimõtted, **krediidiriski** peamised tunnused ja elemendid, **tururiski** juhtimise eesmärgid ja põhimõtted on kirjeldatud 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande lisas 4 «Riskijuhtimine» (lk.32-51) ning käesoleva raporti osas «Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsess».

Tururisk

Grupi jaoks eksisteerib kaks peamist tururiski:

1. valuutarisk;
2. intressimäära risk.

Valuutarisk on kahjumi saamise risk välisvaluutas noteeritud bilansiliste ning bilansiväliste kirjete ümberhindamise tagajärjel kursside muutumise tõttu.

Grupi riskiisu valuutariski suhtes on väga madal. Valuutariski juhtimise eesmärk on hoida valuutaposisioonid tasakaalus. Valuutariski mõõtmiseks ja hindamiseks kasutab Grupp välisvaluuta avatud netopositsiooni jälgimist, avatud netopositsiooni sensitiivsusanalüüsi ning stressitestimist hinnates valuutakursside ebasoodsa muutumise mõju.

Valuutariski kontrollimiseks ja maandamiseks pank kehtestab valuutariski limiite. Likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp (LFJG) teostab igapäevaselt Panga varade ja kohustuste tasakaalustatuse monitooringut valuutade lõikes ja hoiab avatud välisvaluutaposisioonid (AVVP) välisvaluutas minimaalsel tasemel. Kogu avatud välisvaluutaposisiooni kehtestatud suuruseks on 10% Panga omakapitalist.

Valuutariski vältimise eesmärgil ei teosta Pank spekulatiivseid tehinguid valuutaturgudel.

Alljärgnevenes tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused euro ekvivalendis.

Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

	EUR	USD	GBP	RUB	CHF	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	70 464	232	51	-	-	5	70 752
Nõuded krediitiasutustele	22 616	71 293	286	316	1 090	160	95 761
Nõuded klientidele-neto	46 462	147	-	-	-	-	46 609
Väärtpaberid	37	-	-	-	-	-	37
Kinnisvarainvesteeringud	12 596	-	-	-	-	-	12 596
Materiaalne põhivara	3 930	-	-	-	-	-	3 930
Muu vara	1 271	-	-	-	-	-	1 271
Kuld	356	-	-	-	-	-	356
Varad kokku	157 732	71 672	337	316	1 090	165	231 312
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	71	-	-	-	-	-	71
Hoiused	127 937	68 178	335	316	1 092	146	198 004
Muud kohustused	3 359	3 508	54	-	-	15	6 936
Kohustused kokku	131 367	71 686	389	316	1 092	161	205 011
Omakapital kokku	26 301	-	-	-	-	-	26 301
Omakapital ja kohustused kokku							
kokku	157 668	71 686	389	316	1 092	161	231 312
Bilansiline netopositsioon	64	-14	-52	-	-2	4	-
Bilansiväline netopositsioon	- 4 494	-	-	-	-	-	-4 494

Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	49 004	112	2	-	35	20	49 173
Nõuded krediitiasutustele	26 184	80 429	342	2 342	385	254	109 936
Nõuded klientidele-neto	37 976	169	-	-	-	-	38 145
Väärtpaberid	37	-	-	-	-	-	37
Kinnisvarainvesteeringud	12 837	-	-	-	-	-	12 837
Materiaalne põhivara	3 894	-	-	-	-	-	3 894
Muu vara	2 602	5	-	1	-	-	2 608
Kuld	363	-	-	-	-	-	363
Varad kokku	132 897	80 715	344	2 343	420	274	216 993
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	6	-	-	-	-	-	6
Hoiused	102 709	78 803	378	861	401	183	183 335
Muud kohustused	5 718	1 854	2	1 479	3	16	9 072
Kohustused kokku	108 433	80 657	380	2 340	404	199	192 413
Omakapital kokku	24 580	-	-	-	-	-	24 580
Omakapital ja kohustused kokku							
kokku	133 013	80 657	380	2 340	404	199	216 993
Bilansiline netopositsioon	-116	58	-36	3	16	75	-
Bilansiväline netopositsioon	- 1 935	-	-	-	-	-	-1 935

Intressimäära risk on risk, et Grupi poolt genereeritavad tulud võivad olla mõjutatavad intressimäärade ootamatutest ebasoodsatest muutustest. Grupp on avatud intressiriskile, kui tema peamiste varade ja kohustiste tähtajad on erinevad või kui varade ja kohustiste intressimäärasid on võimalik korrigeerida erinevate ajavahemike järel.

Pank hindab intressimäära riski pikaajalises perspektiivis eelarve koostamisel ning lühiajalises perspektiivis aktive ja passivate diversifitseerimisel.

Intressiriski mõõtmiseks Pank kasutab intressimäärade lünkade analüüsimeetodit (GAP analüüs). Selle meetodi abil määratletakse intressiriski netopositsioon intressitundlike varade, kohustiste ja bilansiväliste kirjete vahel vastavalt nende tähtaegade järgi. Intressitundlike varade ja kohustuse struktuuri ja tähtaegade limiteerimine ning omavaheline sobitamine - nii Grupi intressi teenivad varad kui kohustused on täielikult fikseeritud intressiga. Panga majandusliku väärtuse hindamiseks kasutatakse kestusmeetodit.

Intressiriski juhtimist teostatakse vastavuses Intressiriski juhtimise poliitikaga, Riskistrateegiaga, Regulaatori, järelevalveorgani normatiivaktidega ning Baseli komitee soovitustega (Basel 3).

Intressiriski juhtimise poliitika eesmärgiks on riski maandamise meetodite valiku tegemine, samal ajal silmas pidades kasumlikkust, likviidsuse toetamist ning tururiski kontrolli. Intressiriski juhtimise poliitika määratleb soetatavate ja paigutatavate aktive hindade limiite, võimaldab arvesse võtta intressiriskide allikaid ning viia miinimumi nende mõju panga kapitalile. Poliitika paneb paika intressiriski limiite ning tegutsemise strateegiat muutlikus olukorras intressikandvate toodete turul, aga ka stressitestimise korda. Selleks et hinnata intressimäärade kõikumiste suhtes tundlike aktive/passivate intressimäärade muutumise mõju, kasutatakse erinevaid stsenaariumeid. Esimesel juhul käsitleb pank põhivaluutade intressimäärade kasvu +200 baaspunkti võrra, teisel juhul nende langust 150 baaspunkti võrra (USD puhul – 100 bp).

Riskijuhtimise grupp teostab kaasatavate ressursside hinna monitooringut kliendigruppide, valuutade ning ajavahemike lõikes. Ressurssi kaasamise nominaalmäärade põhjal arvutatakse tegelik intressimäär (kaasamise baasmäär), mis võtab arvesse hoiuste kaasamise kaudsed kulud. Antud ressurssi kaasamise hind on baasintressimääraks laenamisel. Selleks, et aktive paigutamine ei oleks kahjumlik, minimaalne laenamise marginaal peab ületama ressurssi kaasamise baasmäära +200 baaspunkti (bp) võrra. See on kasumilävi kriisi- või stressiolukorras intressikandvate toodete turul. Kvantitatiivne info intressiriski analüüsi kohta on toodud AS-i Tallinna Äripanga 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande lisas 4 «Riskijuhtimine» (lk.43-44)

Likviidsusrisk

(ELi LIQA avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2017/01, kapitalinõuete määruse artikkel 435)

Avalikustatav teave Grupi likviidsusrisiki juhtimise protsesside ja korralduse kohta on toodud AS-i Tallinna Äripanga 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“ (lk.44-46).

Likviidsuskattekordaja

(ELi LIQ1 avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2017/01)

Kapitalinõuete määruse kohaselt peavad kõik krediidasutused täitma üldist likviidsuskatte nõuet. Likviidsuskatte nõue võrdub krediidasutuse likviidsuspuhvri suhtega tema likviidsete vahendite netoväljavoolu 30 kalendripäeva pikkuse stressiperioodi jooksul ning seda väljendatakse protsendina. Arvestamisel kasutatav likviidsuspuhver on krediidasutuse nõuetekohaselt hoitavad likviidsed varad, likviidsete vahendite netoväljavool on summa, mis saadakse krediidasutuse likviidsete vahendite sissevoolu mahaarvamisel tema likviidsete vahendite väljavoolust, kusjuures raha netoväljavoolu arvutamisel ei tohi sissevoolu arvesse võtta rohkem kui 75% ulatuses raha väljavoolust. Krediidasutuste likviidsuskattekordaja (LCR) peab ületama 100%.

	(tuhandetes eurodes)	
	2017*	2016*
21 Likviidsuspuhver	49 728	49 601
22 Vahendite netoväljvool kokku	12 446	5 817
23 Likviidsuskattekordaja (%)	400%	853%

*arvutatud perioodi lõpule eelneva kaheteistkümneme kuu lõpu andmete aritmeetiliste keskmistena

Grupp loeb likviidsuspuhvrite hulka sularaha ja keskpangas hoitavaid rahalisi vahendeid. Aruande perioodil säilitas Grupp likviidsuse taset, mis on piisav klientide ja järelevalveorganite kõigi nõuete täimiseks.

Stabiilse rahastamise kattekordaja

Krediidasutused peavad tagama, et pikaajalised kohustused oleksid nii tava- kui ka stressiolukorras erinevate stabiilse rahastamise instrumentidega asjakohaselt kaetud, s.t. et vähemlikviidsete varade finantseerimiseks peavad olema leitud stabiilsed finantseerimisallikad. **Stabiilse rahastamise kattekordaja** (NSFR) arvestuse eesmärk on hinnata, kas pangal on vähemlikviidsete varade (pikaajaliste nõuete ja muude varade) katteks piisavalt pikaajalisi finantseerimisallikaid. Stabiilse rahastamise kattekordaja piirab ülemäärast sõltuvust lühiajalistest rahastamisallikatest ja arvutatakse pikaajaliste finantseerimisallikate ja vähemlikviidsete varade suhtena. Seisuga 31.12.2017 Grupi NSFR tase oli 147% (31.12.2016: 133%). Stabiilse rahastamise kattekordaja kehtestatakse miimumnõudena 100% alates 2018. aastast.

Operatsioonirisk

Grupp on otsustanud operatsiooniriskide kapitalinõude arvutamisel rakendada Basel III kapitali adekvaatsuse reeglite alusel baasmeetodit. Baasmeetodi puhul on operatsiooniriski kattev kapitalinõue 15% Grupi põhitegevuse puhastulu kolme aasta keskmise näitajast. Operatsiooniriski juhtimise poliitika lisainfo on toodud AS-i Tallinna Äripanga 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“ (lk.47-48).

Õigusraamistiku kohaldamisala teave

Tallinna Äripanga AS Grupi (raamatupidamise mõistes) ja konsolideerimisgrupi (usaldatavusnõuete mõistes) erinevusi ei ole. Kasutatavaks konsolideerimise meetodiks on täielik konsolideerimine. Grupi üksuste lühikirjeldus on toodud 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande tegevusaruande osas 2.1 „Krediidiasutuse Grupi kirjeldus“ (lk.5-14). Tallinna Äripanga Grupil puuduvad praegused või prognoositavad olulised praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks emaettevõtja ja tütarettevõtjate vahel.

Raamatupidamisliku ja regulatiivse konsolideerimise erinevused ning regulatiivsete riskikategooriatega seotud finantsaruande elementide määramine

(EU LII, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017			31.12.2016		
	Avaldatud finantsaruannetes ja regulatiivse konsolideerimise kohased bilansilised väärtused	Krediidiriski raamistik	Tururiski raamistik	Avaldatud finantsaruannetes ja regulatiivse konsolideerimise kohased bilansilised väärtused	Krediidiriski raamistik	Tururiski raamistik
Varad						
Raha ja nõuded keskpankadele	145 648	145 648	145 648	136 228	136 228	136 228
Laenuid ja ettemaksed pankadele	20 865	20 865	20 865	22 881	22 881	22 881
Laenuid ja ettemaksed klientidele	46 609	46 609	46 609	38 145	38 145	38 145
Muu vara	1 664	1 664	1 664	3 008	3 008	3 008
Materiaalne põhivara	3 930	3 930	3 930	3 894	3 894	3 894
Kinnisvarainvesteeringud	12 596	12 596	12 596	12 837	12 837	12 837
Koguvamad	231 312	231 312	231 312	216 993	216 993	216 993
Kohustused						
Pankade nõudmise hoiused	71	-	71	6	-	6
Kliendikontod	191 688	-	191 688	178 289	-	178 289
Muud kohustused ja viitvõlad	13 252	-	13 252	14 118	-	14 118
Kohustused kokku	205 011	-	205 011	192 413	-	192 413

Regulatiivsete riskipositsioonid ja finantsaruannete bilansilised väärtused*(EU LI2, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)*

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017			31.12.2016		
	Kokku	Krediidiriski raamistik	Tururiski raamistik	Kokku	Krediidiriski raamistik	Tururiski raamistik
1. Varade bilansilise väärtuse summa regulatiivse konsolideerimise korral	231 312	231 312	231 312	216 993	216 993	216 993
2. Kohustuste bilansilise väärtuse summa regulatiivse konsolideerimise korral	205 011	-	205 011	192 143	-	192 413
3. Netosumma regulatiivse konsolideerimise korral	-	-	-	-	-	-
4. Bilansivälised summad	5 766	5 766	4 494	3 179	3 179	1 935
7. Sätete erinevast arvestamisest tulenevad erinevused	25	25*	-	3	3*	-
10. Riskipositsiooni summad, mida arvestatakse regulatiivsetel eesmärkidel	237 103	237 103	448	220 175	220 175	519

spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised vast.CRR art.24, 110, 111.*Konsolideerimiste erinevuste ülevaade (üksuste kaupa)***(EU LI3, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)*

Üksuse nimi	Raamatupidamisliku konsolideerimise meetod	Regulatiivne konsolideerimine		Üksuse kirjeldus
		täieliku konsolideerimise meetodiga	täieliku konsolideerimise meetodiga	
Tallinna Äripanga AS	Täielik konsolideerimine	X		emaettevõtte / pangandus
TBB Liisingu AS	Täielik konsolideerimine	X		liisingtegevus
AS TBB Invest	Täielik konsolideerimine	X		kinnisvaraarendus
AS Morgan Trade	Täielik konsolideerimine	X		ehitus

Omavahendid

Tallinna Äripanga Grupp on oma usaldusväarsuse tagamiseks kohustatud pidevalt järgima Eesti Panga poolt kehtestatud regulatiivseid nõudeid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud usaldusnormatiive. Määrus (EL) nr 575/2013 (CRR, Basel III) võeti Euroopa Liidus asutatud krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid käsitleva ühtse eeskirjade kogumikuna vastu 2013. aasta juunis. Regulatiivsete nõuete muutusi arvestades kehtivad alates 2014. aastast järgmised nõuded:

- omavahendite minimaalsuurus;
- omavahendite suhtarvud (kapitali adekvaatus);
- likviidsus (likviidsuskatte nõue ja stabiilne rahastamine);
- finantsvõimendus;
- kohustuslik reserv, muud reservid;
- investeeringute piirangud;
- riskide kontsentratsioon;
- kapitali planeerimine;
- finantsstabiilsuse testimine seoses sisemiste ja väliste riskifaktoritega.

Normatiivide mittetäitmine võib kaasa tuua panga tegevuse piiramise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise. Juhtkonna hinnangul on Grupi tegevus vastavuses kõigi kehtivate seaduste ja normatiividega.

Omavahendite ja omavahendite nõuete arvutamise põhimõtted

01.01.2014 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (Basel III). Vastavalt pangandusmäärusele koosnevad krediidasutuse või konsolideerimisgrupi omavahendid esimese ja teise taseme omavahenditest.

Esimese taseme omavahendid koosnevad esimese taseme põhiomavahenditest ja täiendatavatest esimese taseme omavahenditest.

Tallinna Äripanga Grupi esimese taseme põhiomavahendite koosseisu kuuluvad:

- a) sisseakstud kapitaliinstrumendid ehk aktsiakapital;
- b) jaotamata kasum;
- c) muud reservid;

Punktides a–c osutatud kirjeid tunnustatakse esimese taseme põhiomavahenditena ainult siis, kui krediidasutus saab neid piiramatult ja viivitamatult kasutada, et katta riskid või kahju kohe, kui need tekivad.

Punkti b kohaldamisel võib krediidasutus kajastada aruandeperioodi vahekasumit või aastakasumit esimese taseme põhiomavahendites enne, kui ta on teinud ametliku otsuse, millega kinnitatakse aruandeaasta lõplik kasum, ainult pädeva asutuse eelneval loal. 2017. aasta novembris Finantsinspektsiooni poolt anti Tallinna Äripanga AS-le luba 2017. aasta vahekasumi konsolideeritud baasil summas 1 567 tuhat eurot esimese taseme põhiomandite kajastamiseks.

Kapitaliinstrumendid kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena ainult juhul, kui on täidetud pangandusmääruse artiklis 28 sätestatud tingimused. Näiteks instrumendid on otseselt emiteerinud krediidasutus pärast kõnealuse krediidasutuse omanike heakskiitu, instrumentide eest on täielikult tasutud ja krediidasutus ei rahasta nende ostu otseselt ega kaudselt.

Pangandusmäärus näeb ette esimese taseme põhiomavahenditest mahaarvamiste rakendamist, näiteks, jooksva majandusaasta kahjum, immateriaalsed varad.

Täiendavaid esimese taseme omavahendeid ja teise taseme omavahendeid Tallinna Äripanga Grupp ei oma.

Kapitali adekvaatsus

Kapitali adekvaatsus väljendab panga omavahendite piisavust krediidiriski, tururiski ja operatsiooniriski katmiseks ning vastavust krediidasutuse majandustegevusele. Alates 2014. aasta algusest on Euroopa Liidus kehtinud pankadele ühtne kapitali adekvaatsuse miinimumnõue (baasnõue 8%), kuid lisaks sellele Eesti kehtestatud täiendavad kapitalipuhvri nõuded:

- kapitali säilitamise puhver 2.5%,
- süsteemse riski puhver 1.0% (2% kuni 31.07.2016),
- vastutsükliline puhver 0-2.5% (alates 01.01.2016).

Alates 2016. aastast peavad kõik EL krediidasutused hoidma omavahendeid vastutsüklilise kapitalipuhvri nõude täitmiseks. Vastutsüklilise puhvri nõue on krediidasutuse koguriskipositsiooni ja vastutsükliliste kapitalipuhvrite kaalutud keskmise määra korrutis. Vastutsüklilise puhvri määr kehtestatakse geograafilisel põhimõttel riikide lõikes vastava riigi määratud asutuse poolt. Eestis kehtib alates 2016. aastast vastutsüklilise kapitalipuhvri nõue 0%).

Vastavalt Baseli komitee rahvusvaheliste panganõuetele ja sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsessile (ICAAP) teostab Grupp täiendavate kapitalinõuete arutamist, arvestades riskiportfelli, panga individuaalseid erisusi, riski profiile, nende allokatsiooni ja majandusolukorda (Pillar 1 riskide + Pillar 2 riskide lisanõuded).

Allpool toodud teave on kohustuslik seoses krediidasutuste suhtes kohaldatavate nõuete avalikustada info omavahendite kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013.

Omavahendite avalikustamine

(Avalikustamine vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1423/2013 artiklile 4, 5) (tuhandetes eurodes)

Esimese taseme põhiomavahendid; instrumendid ja reservid	31.12.2017	31.12.2016
Kapitaliinstrumendid ja nendega seotud ülekurss	25 500	25 500
millest: instrumendi liik 1	25 500	25 500
Jaotamata kasum	-1 762	-2 637
Üldine pangandusreserv	842	781
Sõltumatu isiku läbivaadatud vahekasum, millest on maha arvatud mis tahes prognoositavad väljamaksed või dividendid (FI luba vastavalt CRR artikli 26 lõikele 2)	1 567	-
Esimese taseme põhiomavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	26 147	23 644
Esimese taseme põhiomavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
Esimese taseme põhiomavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	-22	-
Esimese taseme põhiomavahendid	26 125	23 644
Täiendavad esimese taseme omavahendid: instrumendid		
Täiendavad esimese taseme omavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	-	-
Täiendavad esimese taseme omavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
Täiendavate esimese taseme omavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	-	-
Täiendavate esimese taseme omavahendid	-	-
Esimese taseme omavahendid (esimese taseme omavahendid = esimese taseme põhiomavahendid + täiendavad esimese taseme omavahendid)	26 125	23 644
Teise taseme omavahendid: instrumendid ja eraldised		
Teise taseme omavahendid enne regulatiivseid korrigeerimisi	-	-
Teise taseme omavahendid: regulatiivsed korrigeerimised		
Teise taseme omavahendite regulatiivsed korrigeerimised kokku	-	-
Teise taseme omavahendid	-	-
Koguomavahendid (koguomavahendid = esimese taseme omavahendid + teise taseme omavahendid)	26 125	23 644
Riskiga kaalutud varad kokku	99 585	95 577
Kapitali suhtarvud ja puhvrid		
Esimese taseme põhiomavahendid (protsent riskipositsioonist)	26.23%	24.74%
Esimese taseme omavahendid (protsent riskipositsioonist)	26.23%	24.74%
Koguomavahendid (protsent riskipositsioonist)	26.23%	24.74%
Krediidasutuse ja investeerimisühingu põhine puhvri nõue (esimese taseme põhiomavahendite nõue vastavalt artikli 92 lõike 1 punktile a pluss kapitali säilitamise ja vastutsükilise puhvri nõuded, pluss süsteemse riski puhver, pluss süsteemselt olulise ettevõtja puhver, väljendatuna protsendina koguriskipositsioonist)	8.00%	8.00%
millest: kapitali säilitamise puhvri nõue	2.50%	2.50%
millest: vastutsükilise puhvri nõue	0.00%	0.00%
millest: süsteemse riski puhvri nõue	1.00%	1.00%
millest: globaalse süsteemselt olulise ettevõtja puhver või muu süsteemselt olulise ettevõtja puhver	N/A	N/A
Puhvrite katmiseks kasutatavad esimese taseme põhiomavahendid (protsent riskipositsioonist)	22.73%	21.24%
Summad, mis jäävad alla mahaarvamise künnise (enne riskiga kaalumist)	-	-
Teise taseme omavahendites eraldiste arvesse võtmisel kohaldatavad ülempiirid	-	-
Kapitaliinstrumendid, mille suhtes kohaldatakse üleminekukorda	N/A	N/A

*Tallinna Äripanga AS Grupil puuduvad summad, mille suhtes kohaldatakse enne määrust (EL) nr 575/2013 kehtinud käsitlust või määrusega (EL) nr 575/2013 ettenähtud jääksummad.

Omavahenditesse kuuluvate instrumentide peamiste tunnuste kirjeldus*(Avalikustamine vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1423/2013 artiklile 3)*

Emitent	Tallinna Äripanga AS
Kordumatu tunnus (ISIN)	EE3100008434
Instrumenti suhtes kehtiv õigus	Eesti
<i>Regulatiivne käsitlemine</i>	
Kapitalinõuete määruse eeskirjad üleminekuperioodil	esimese taseme põhiomavahendid
Kapitalinõuete määruse eeskirjad pärast üleminekuperioodi	esimese taseme põhiomavahendid
Võib konsolideerida individuaalselt/(all)konsolideerida/ konsolideerida individuaalselt ja (all)konsolideerida	individuaalselt ja konsolideeritud
Instrumenti liik	Aksia (instrument täielikult kõlbulik vastavalt määruse (EL) 575/2013 artiklile 26, 28, 29)
Regulatiivses kapitalis kajastatud summa	25 500 tuhat eurot, 31.12.2017 seisuga
Instrumenti nimiväärtus	1 euro
Instrumenti emiteerimise hind	1 euro
Arvestusepõhine liigitus	aktsiakapital
Esmase emissiooni kuupäev	30.12.1991
Tähtajatu või tähtajaline	tähtajatu
Esmane lõpptähtaeg	tähtaeg puudub
Järelevalveasutuse celneva heakskiidu korral tagasivõtmine emitendi algatusel	EI
<i>Kupongid/ dividendid</i>	
„Dividendide maksmise piirangu“ olemasolu	EI
Täielik kaalutusõigus, osaline kaalutusõigus või kohustuslik (ajaliselt)	täielik kaalutusõigus
Täielik kaalutusõigus, osaline kaalutusõigus või kohustuslik (summa seisukohast)	täielik kaalutusõigus
Väljamakse suurendamise või muu tagasiostu ajendi olemasolu	EI
Vahetatav või mitte/ei ole vahetatav	ei ole vahetatav
Allahindamise tunnused	EI
Nõuetele mittevastavad üleminekutunnused	EI

Omavahendite kirjete täielik kooskõlastav võrdlemine auditeeritud finantsaruannetega*(Avalikustamine vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1423/2013 artiklile 2)* (tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Omakapital	26 301	24 580
Sissemakstud aktsiakapital	25 500	25 500
Kasumi arvel moodustatud reservid	842	781
Jaotamata kasum/kahjum	-41	-1 701
millest: aruandeperioodi aktsepteeritav kasum/kahjum	1 567	-
millest: mitteaktsepteeritav osa aastakasumist	154	936
Esimese taseme põhiomavahendid (CET 1)	26 125	23 644
sh esimese taseme põhiomavahendite regulatiivsed korrigeerimised	-22	-
Esimese taseme omavahendid (TIER 1)	26 125	23 644
Koguomavahendid	26 125	23 644

Kapitalinõuded ja puhvrid

Riskiga kaalutud vara ülevaade

(EU OVI, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	Riskiga kaalutud vara		Miinimum-
	31.12.2017	30.09.2017	kapitalinõuded
			31.12.2017
Krediidirisk (v.a vastaspoole krediidirisk), standardmeetod	90 674	91 649	7 254
Tururisk (välisvaluutarisk)	-	518	-
Operatsioonirisk, baasmeetod	8 911	8 911	713
Kokku	99 585	101 078	7 967

Kapitalinõuded ja puhvrid

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

Oma-	Oma	Koguriski	Omavahendite	Baasnõuete	Kapitali	Kapitali	Süsteemse	Kapitalinõuded kokku,	Kogunõuete				
vahendid	vahendite	positsioon	baasnõuded	ülejäak(+)	adekvaatus	säilitamise	riski	k.a.puhvrid	ülejäak(+)				
	summa			pudujääk(-)		puhver	puhver		pudujääk(-)				
	1	2	3	4=2x3	5=1-4	6=1/2	7	8=2x7	9	10=2x9	11=3+7+9	12=2x11	13=1-12
Kogu kapital	26 125	99 585	8%	7 967	18 158	26.23%	2.5%	2 490	1%	996	11.5%	11 452	14 673
Tier 1 kapital	26 125	99 585	6%	5 975	20 150	26.23%	2.5%	2 490	1%	996	9.5%	9 461	16 664
CET 1 kapital	26 125	99 585	4.5%	4 481	21 644	26.23%	2.5%	2 490	1%	996	8%	7 967	15 998

Selliste krediidiriski positsioonide geograafiline jaotus, mis on asjakohased vastutsüklilise kapitalipuhvri arvutamise seisukohast

(Avalikustamine vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 2015/1555 artiklile 2, 3)

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

Riik	Üldised krediidiriski positsioonid (standardmeetod)	Omavahendite nõuded (üldiste krediidiriski positsioonidest)	Omavahendite nõuete kaalud	Vastutsüklilise kapitalipuhvri määr
Eesti	66 719	5 671	0.99	0%
Venemaa	697	56	0.01	0%
Belgia	185	5	0.00	0%
Suurbritannia	7	-	0.00	1%
Dominikaani Vabariik	2	-	0.00	0%
Ameerika Ühendriigid	2	-	0.00	0%
Kokku	67 612	5 732	1.00	

*Tallinna Äripanga AS Grupil puuduvad kauplemisportfelli kuuluvad riskipositsioonid ja väärtpaberistamise positsioonid.

Vastutsüklilise kapitalipuhvri summa

Koguriskipositsioon	67 612
Vastutsüklilise kapitalipuhvri määr	0.00%
Vastutsüklilise kapitalipuhvri nõue	0

Krediidiriski üldteave

(EU CRD avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel kasutab Tallinna Äripanga Grupp **standardmeetodit**. Krediidiriski kapitalinõude arvutamisel standardmeetodil võrdub riskiga kaalutud vara riskipositsioonide ja neile vastavate riskikaalude korrutisega. Riskikaal määratakse riskipositsiooni klassi, krediitkvaliteedi astme või mõlema alusel. Krediidiriski standardmeetodi kasutamisel liigitatakse kõik nõuded riskipositsioonide klassidesse ja jagatakse riskipositsioonid riskiga kaalutud vara arvutamiseks krediitkvaliteedi astmesse. Keskpankade ja krediidasutuste krediitkvaliteedi aste määratakse krediitkvaliteedi reitinguagentuuri poolt (Standard and Poor's Ratings Services, Moody's Investors Service) antud välisreitingu alusel pangandusmääruse nõudeid arvestades. Välisreitingu puudumisel ning teiste riskipositsiooni klasside riskikaalude määramiseks kasutab Grupp pangandusmääruse kohaselt kinnitatud riskikaalusid. (Lisaks, krediidiriski juhtimise avalikustamisele kuuluv informatsioon on toodud AS-i Tallinna Äripanga 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne raamatupidamise aastaaruande lisa 4 „Riskijuhtimine“).

Varade krediitkvaliteet

(EU CRB-A, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Varade krediitkvaliteedi kohta avalikustatavas lisateabes kasutatavad mõisted on kooskõlas (EL) nr 575/2013 artiklitega 127 ja 178 ning „Suunistega makseviivituse mõiste kohaldamise kohta määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 alusel“ (EBA/GL/2016/07).

Regulatiivses tähenduses **viivisnõuded** hõlmavad nii makseviivituses olevaid positsioone kui ka tähtjaks tasutud nõudeid, millele kehtib üheaastane katseaeg kuni makseviivituses mitteoleva staatuse taastamiseni (vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 680/2014 (muudetud komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 2015/227) V lisa punkti 145 määratlusele).

Tähtjaks **tasumata laen** on laen, mille graafikujärgne osa- või intressimakse ei ole tähtjaks laekunud.

Nõuete allahindluse üksikasjalik mõiste on toodud AS-i Tallinna Äripanga 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne raamatupidamise aastaaruande lisa 3 „Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte“ (lk.23).

Spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste liigina on kasutusel ainult individuaalsed allahindlused vastavalt CRR artiklitele 110, 111.

Riskipositsioonide kogu- ja keskmine netoväärtus

(EU CRB-B, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Riskipositsioonide netoväärtus perioodi lõpus	Keskmine netoriskipositsioonid perioodi vältel	Riskipositsioonide netoväärtus perioodi lõpus	Keskmine netoriskipositsioonid perioodi vältel
Keskpank	69 847	54 029	47 925	54 949
Krediidasutused	95 075	105 822	109 943	95 265
Äriühingud	10 196	8 826	9 737	8 114
millest:VKE	9 504	7 919	9 737	8 114
Jaenõuded	735	868	943	2 745
Kinnisvaraga tagatud nõuded	35 040	34 564	29 853	28 298
millest:VKE	30 770	30 874	26 966	25 753
Viivitatud nõuded	1 036	1 080	1 087	1 260
Eriti suure riskiga seotud kirjed	9 466	6 436	3 102	2 913
Omakapitali investeringud	37	37	37	37
Muud varad	15 646	17 146	17 545	16 208
Standardmeetod kokku	237 078	228 808	220 172	209 789

Grupi krediidiriski kapitalinõude arvutamiseks seisuga 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 on võetud arvesse nii bilansilised varad kui ka bilansivälised kohustused. Omakapitali investeeringute positsioonina on kajastatud mittekaubeldavaid SWIFT-i aktsiaid, mis olid soetatud rahalise osamaksena SWIFT-i võrgupõhiste teenuste eest. Riskipositsiooni summa on võrdne ära makstud osalusele (soetusmaksumusele) ning ei genereeri kasumit ega kahjumit, mis mõjutaksid omakapitali. Aktsiate ümberjaotamine toimub iga kolme aasta tagant.

Riskipositsioonide geograafiline jaotus

(EU CRB-C, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

	Eesti	Austria	Prantsus- maa	Leedu	Venemaa	Muud	Kokku
Keskpank	69 847	-	-	-	-	-	69 847
Krediidiasutused	33 634	52 778	1 766	6 897	-	-	95 075
Äriühingud	9 140	-	-	-	695	361	10 196
millest:VKE	9 140	-	-	-	3	361	9 504
Jaenõuded	626	-	5	1	64	39	735
Kinnisvaraga tagatud nõuded	35 040	-	-	-	-	-	35 040
millest:VKE	30 770	-	-	-	-	-	30 770
Viivitatud nõuded	1 036	-	-	-	-	-	1 036
Eriti suure riskiga seotud kirjed	9 466	-	-	-	-	-	9 466
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	-	37	37
Muud varad	15 646	-	-	-	-	-	15 646
Standardmeetod kokku	174 435	52 778	1 771	6 898	759	437	237 078

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

	Eesti	Austria	Prantsus- maa	Leedu	Venemaa	Muud	Kokku
Keskpank	47 925	-	-	-	-	-	47 925
Krediidiasutused	33 905	54 504	2 636	16 833	2 065	-	109 943
Äriühingud	9 365	-	-	-	11	361	9 737
millest:VKE	9 365	-	-	-	11	361	9 737
Jaenõuded	737	-	11	-	161	34	943
Kinnisvaraga tagatud nõuded	29 833	-	-	-	20	-	29 853
millest:VKE	26 966	-	-	-	-	-	26 966
Viivitatud nõuded	1 087	-	-	-	-	-	1 087
Eriti suure riskiga seotud kirjed	3 102	-	-	-	-	-	3 102
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	-	37	37
Muud varad	17 545	-	-	-	-	-	17 545
Standardmeetod kokku	143 499	54 504	2 647	16 833	2 257	432	220 172

Riskipositsioonide kontsentratsioon majandusharude jaotus*(EU CRB-D, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)***31.12.2017**

(tuhandetes eurodes)

	A	C	D	F	G	K	L	N	Muud	Kokku
Keskpank	-	-	-	-	-	69 847	-	-	-	69 847
Krediitiasutused	-	-	-	-	-	95 075	-	-	-	95 075
Äriühingud	76	1 912	-	960	2 800	1 021	159	2 185	1 083	10 196
millest:VKE	76	1 912	-	960	2 800	329	159	2 185	1 083	9 504
Jaenõuded	-	-	-	-	-	-	-	-	735	735
Kinnisvaraga tagatud nõuded	2 207	6 018	3 002	475	3 475	3 994	4 737	2 679	8 453	35 040
millest:VKE	2 207	6 018	3 002	475	3 475	3 994	4 737	2 679	4 183	30 770
Viivitatud nõuded	-	5	-	-	1 031	-	-	-	-	1 036
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	-	-	5 451	-	1 019	1 887	870	239	9 466
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	-	-	-	-	37	37
Muud varad	-	-	-	-	-	-	-	-	15 646	15 646
Standardmeetod kokku	2 283	7 935	3 002	6 886	7 306	170 956	6 783	5 734	26 193	237 078

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

	A	C	F	G	K	L	N	Muud	Kokku
Keskpank	-	-	-	-	47 925	-	-	-	47 925
Krediitiasutused	-	-	-	-	109 943	-	-	-	109 943
Äriühingud	429	297	664	1 615	306	715	5 066	665	9 737
millest:VKE	429	297	664	1 615	306	715	5 066	665	9 737
Jaenõuded	-	-	-	-	-	-	-	943	943
Kinnisvaraga tagatud nõuded	3 606	4 463	174	2 934	5 254	6 439	2 455	4 528	29 853
millest:VKE	3 606	4 463	174	2 934	5 254	6 439	2 455	1 641	26 966
Viivitatud nõuded	8	13	-	1 029	-	-	-	37	1 087
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	-	345	-	1 072	1 018	450	217	3 102
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	-	-	-	37	37
Muud varad	-	-	-	-	-	-	-	17 545	17 545
Standardmeetod kokku	4 043	4 773	1 163	5 578	164 500	8 172	7 971	23 972	220 172

*A - Põllumajandus**C - Töötlev tööstus**D - Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine**F - Ehitus**G - Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont**K - Finants- ja kindlustustegevus**L - Kinnisvaraalaane tegevus**N - Haldus- ja abitegevused*

Riskipositsioonide lõpptähtaeg*(EU CRB-E, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)***31.12.2017**

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmiseni	<= 1 aasta	1-5 aastat	>=5 aastat	Kokku- lepitud tähtaeg puudub	Kokku
Keskpank	69 847	-	-	-	-	69 847
Krediidiasutused	74 204	20 865	-	-	6	95 075
Äriühingud	839	4 510	4 621	-	226	10 196
millest:VKE	147	4 510	4 621	-	226	9 504
Jaenõuded	-	391	39	-	305	735
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	9 690	4 855	20 494	1	35 040
millest:VKE	-	9 676	4 434	16 659	1	30 770
Viivitatud nõuded	-	-	-	-	1 036	1 036
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	2 588	5 475	1 403	-	9 466
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	37	37
Muud varad	928	1 603	800	12 315	-	15 646
Standardmeetod kokku	145 818	39 647	15 790	34 212	1 611	237 078

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmiseni	<= 1 aasta	1-5 aastat	>=5 aastat	Kokku- lepitud tähtaeg puudub	Kokku
Keskpank	47 925	-	-	-	-	47 925
Krediidiasutused	87 062	22 881	-	-	-	109 943
Äriühingud	245	6 371	2 846	-	275	9 737
millest:VKE	245	6 371	2 846	-	275	9 737
Jaenõuded	-	116	421	-	406	943
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	9 871	4 771	15 208	3	29 853
millest:VKE	-	9 532	4 760	12 671	3	26 966
Viivitatud nõuded	-	-	-	-	1 087	1 087
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	1 099	530	1 473	-	3 102
Omakapitali investeeringud	-	-	-	-	37	37
Muud varad	1 248	2 970	669	12 658	-	17 545
Standardmeetod kokku	136 480	43 308	9 237	29 339	1 808	220 172

Riskipositsioonide krediitkvaliteet riskipositsiooni klasside kaupa

(EU CRI-A, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017				31.12.2016			
	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskipo- sitsioonid	Spetsiifi- liste krediidi- riskiga korrigeerimine	Neto- väärtused	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskipo- sitsioonid	Spetsiifi- liste krediidi- riskiga korrigeerimine	Neto- väärtused
Keskpank	-	69 847	-	69 847	-	47 925	-	47 925
Krediitiasutused	-	95 075	-	95 075	-	109 943	-	109 943
Äriühingud	-	10 196	-	10 196	-	9 737	-	9 737
millest: VKE	-	9 504	-	9 504	-	9 737	-	9 737
Jaenõuded	-	735	-	735	-	943	-	943
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	35 040	-	35 040	-	29 853	-	29 853
millest: VKE	-	30 770	-	30 770	-	26 966	-	26 966
Viivitatud nõuded	1 061	-	25	1 036	1 090	-	3	1 087
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	9 466	-	9 466	-	3 102	-	3 102
Omakapitali investeringud	-	37	-	37	-	37	-	37
Muud varad	-	15 646	-	15 646	-	17 545	-	17 545
Standardmeetod kokku	1 061	236 042	25	237 078	1 090	219 085	3	220 172
millest: laenud	1 061	53 938	25	54 974	1 090	50 453	3	51 540
millest: bilansivälised riskipositsioonid	-	5 766	-	5 766	-	3 179	-	3 179

Riskipositsioonide krediitkvaliteet majandusharude kaupa

(EU CRI-B, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017				31.12.2016			
	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskiposi- tsioonid	Spetsiifi- liste krediidi- riskiga korrigeerimine	Neto- väärtused	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskiposi- tsioonid	Spetsiifi- liste krediidi- riskiga korrigeerimine	Neto- väärtused
Põllumajandus	-	2 283	-	2 283	8	4 035	-	4 043
Töötlev tööstus	8	7 930	3	7 935	16	4 760	3	4 773
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine	-	3 002	-	3 002	-	-	-	-
Ehitus	9	6 886	9	6 886	-	1 163	-	1 163
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	1 040	6 275	9	7 306	1 029	4 549	-	5 578
Finantsvahendus	-	170 956	-	170 956	-	164 500	-	164 500
Kinnisvaraalaane tegevus	-	6 783	-	6 783	-	8 172	-	8 172
Haldus- ja abitegevus	-	5 734	-	5 734	-	7 971	-	7 971
Muud	4	26 193	4	26 193	37	23 935	-	23 972
Standardmeetod kokku	1 061	236 042	25	237 078	1 090	219 085	3	220 172
millest: laenud	1 061	53 938	25	54 974	1 090	50 453	3	51 540
millest: bilansivälised riskipositsioonid	-	5 766	-	5 766	-	3 179	-	3 179

Riskipositsioonide krediitkvaliteet geograafiliste piirkondade kaupa

(EU CR1-C, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017				31.12.2016			
	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskipositsio- onid	Spetsiifi- liste krediidi- riskiga korrigee- rimine	Neto- väärtused	Makse- viivituses olevad riskipo- sitsioonid	Makse- viivituses mitteolevad riskipositsio- onid	Spetsiifi- liste krediidi- riskiga korrigee- rimine	Neto- väärtused
Eesti	1 061	173 399	25	174 435	1 090	142 412	3	143 499
Austria	-	52 778	-	52 778	-	54 504	-	54 504
Prantsusmaa	-	1 771	-	1 771	-	2 647	-	2 647
Leedu	-	6 898	-	6 898	-	16 833	-	16 833
Venemaa	-	759	-	759	-	2 257	-	2 257
Muud	-	437	-	437	-	432	-	432
Standardmeetod kokku	1 061	236 042	25	237 078	1 090	219 085	3	220 172
millest: laenud	1 061	53 938	25	54 974	1 090	50 453	3	51 540
millest: bilansivälised riskipositsioonid	-	5 766	-	5 766	-	3 179	-	3 179

Spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste liigina on kasutusel ainult individuaalsed allahindlused vastavalt CRR artiklitele 110, 111.

Tähtjaks tasumata riskipositsioonide aegumine

(EU CR1-D, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

	≤ 30 päeva	> 30 kuni ≤60 päeva	> 60 kuni ≤90 päeva	> 90 kuni ≤180 päeva	> 180 päeva kuni ≤ 1 aasta	> 1 aasta
Laenud	991	265	2	5	20	1 035
Kõik riskipositsioonid	991	265	2	5	20	1 035

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

	≤ 30 päeva	> 30 kuni ≤60 päeva	> 60 kuni ≤90 päeva	> 90 kuni ≤180 päeva	> 180 päeva kuni ≤ 1 aasta	> 1 aasta
Laenud	37	40	2	61	-	1 029
Kõik riskipositsioonid	37	40	2	61	-	1 029

Viivisnõuded ja makseraskuste tõttu restruktureeritud nõuded

(EU CRI-E, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

	Nõuetekohaselt teenindavate nõuete ja viivisnõuete bilansiline koguväärtus							Krediidi- riskist tingitud akumu- leeritud väärtuse langusega viivis- nõuded	Saadud tagatised ja finantstagatised	
	sh nõueteko- haselt teenindata- vad, kuid tähtajaks tasumata >30 kuni ≤ 90 päeva	sh nõueteko- haselt teeninda- tavad makseras- kuste tõttu restruktu- reeritud nõuded	sh viivisnõuded			sh restruktu- reeritud nõuded	Viivis- nõuded		sh restruktu- reeritud nõuded	
			sh makse- viivituses olevad	sh väärtuse langusega						
Laenud	46 119	266	896	1 086	1 061	25	-	25	983	662
Kõik riskipositsioonid	46 119	266	896	1 086	1 061	25	-	25	983	662

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

	Nõuetekohaselt teenindavate nõuete ja viivisnõuete bilansiline koguväärtus							Krediidi- riskist tingitud akumu- leeritud väärtuse langusega viivis- nõuded	Saadud tagatised ja finantstagatised	
	sh nõueteko- haselt teenindata- vad, kuid tähtajaks tasumata >30 kuni ≤ 90 päeva	sh nõueteko- haselt teeninda- tavad makseras- kuste tõttu restruktu- reeritud nõuded	sh viivisnõuded			sh restruktu- reeritud nõuded	Viivis- nõuded		sh restruktu- reeritud nõuded	
			sh makse- viivituses olevad	sh väärtuse langusega						
Laenud	39 789	6	6 011	1 762	1 566	16	469	3	1 534	469
Kõik riskipositsioonid	39 789	6	6 011	1 762	1 566	16	469	3	1 534	469

Üldiste ja spetsiifiliste krediidiriskiga korrigeerimiste varu muutused

(EU CR2-A, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Akumuleeritud spetsiifiline krediidiriskiga korrigeerimine	Akumuleeritud üldine krediidiriskiga korrigeerimine	Akumuleeritud spetsiifiline krediidiriskiga korrigeerimine	Akumuleeritud üldine krediidiriskiga korrigeerimine
Algsaldo	3	-	1 885	-
Akumuleeritud krediidiriskiga korrigeerimiste vastu võetud summadest tingitud vähenemised	594	-	14	-
Muud korrigeerimised	-572	-	-1 896	-
Lõppsald	25	-	3	-
Sissenõutud summad kasumiaruandes vahetult kajastatud krediidiriskiga korrigeerimistelt	183	-	182	-
Kasumiaruandes vahetult kajastatud spetsiifilised krediidiriskiga korrigeerimised	-	-	-134	-

Makseviivituses olevate või väärtuse langusega laenude varu muutused

(EU CR2-B, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
	Makseviivituses olevate riskipositsioonide bilansiline koguväärtus	Makseviivituses olevate riskipositsioonide bilansiline koguväärtus
Algsaldo	1 762	1 633
Laenud ja võlaväärtpaberid, mis on pärast eelmist aruandeperioodi sattunud makseviivitusse või mille väärtus on langenud	48	249
Makseviivituses mitteoleva staatuse taastamine	-499	-
Mahakantud summad	-2	-78
Muud muutused	-224	-42
Lõppsald	1 085	1 762

Krediidiriski maandamine

(EU CRC, CR3, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Krediidiriski maandamise tehnikana kasutab Grupp aktsepteeritud tagatisena Tallinna Äripangas hoiustatud raha vastavalt kapitalnõuete määruse artiklile 197.

Tagamata riskipositsioonid on positsioonid, mille suhtes Grupp ei kasuta krediidiriski maandamise tehnikat vastavalt kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 4. peatükile.

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Tagamata riskipositsioonid – bilansiline väärtus	Finantstagatisega tagatud riskipositsioonid	Tagamata riskipositsioonid – bilansiline väärtus	Finantstagatisega tagatud riskipositsioonid
Laenud	51 549*	826	40 610*	715
Kõik riskipositsioonid	51 549	826	40 610	715
sh makseviivituses	1 036	-	1 087	-

*s.h.tagatud aktsepteeritud kinnisvara tagatisena (CRR artikkel 208)

Standardmeetod – krediidiriski positsioon ja krediidiriski maandamise mõju

(EU CR4, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul	Riskipositsioonid enne tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskipositsioonid pärast tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskiga kaalutud vara ning keskmine riskikaal	
	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Riskiga kaalutud vara	Kesk- mine riskikaal
Keskpank	69 847	-	69 847	-	-	0%
Krediidiasutused	95 068	7	95 558	167	19 014	20%
Äriühingud	7 675	2 521	7 212	614	7 708	98%
millest:VKE	6 983	2 521	6 520	614	7 016	98%
Jaenõuded	414	321	388	94	361	75%
Kinnisvaraga tagatud nõuded	33 703	1 337	33 702	484	31 694	93%
millest:VKE	29 433	1 337	29 433	484	29 917	100%
Viivitatud nõuded	1 036	-	1 036	-	1 554	150%
Eriti suure riskiga seotud kirjed	7 886	1 580	7 886	514	12 600	150%
Omakapitali investeringud	37	-	37	-	37	100%
Muud varad	15 646	-	15 645	-	17 706	113%
Kokku	231 312	5 766	231 311	1 873	90 674	39%

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul	Riskipositsioonid enne tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskipositsioonid pärast tehingute ümberhindlus- teguri ja krediidiriski maandamise kohaldamist		Riskiga kaalutud vara ning keskmine riskikaal	
	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Bilansiline väärtus	Bilansi- väline väärtus	Riskiga kaalutud vara	Kesk- mine riskikaal
Keskpank	47 925	-	47 925	-	-	0%
Krediidiasutused	109 937	6	110 165	246	24 210	22%
Äriühingud	8 132	1 605	7 928	447	8 241	98%
millest:VKE	8 132	1 605	7 928	447	8 241	98%
Jaenõuded	499	444	475	104	434	75%
Kinnisvaraga tagatud nõuded	28 771	1 082	28 770	422	27 607	95%
millest:VKE	25 883	1 082	25 883	462	26 345	100%
Viivitatud nõuded	1 087	-	1 087	-	1 630	150%
Eriti suure riskiga seotud kirjed	3 060	42	3 060	17	4 616	150%
Omakapitali investeringud	37	-	37	-	37	100%
Muud varad	17 545	-	17 545	-	19 423	111%
Kokku	216 993	3 179	216 992	1 236	86 198	39%

Standardmeetod

(EU CR5, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	Kokku
Keskpank	69 847	-	-	-	-	-	-	69 847
Krediidiasutused	656	95 068	-	-	-	-	-	95 724
Äriühingud	-	147	-	-	-	7 679	-	7 826
millest:VKE	-	147	-	-	-	7 101	-	7 248
Jaenõuded	-	-	-	-	482	-	-	482
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	-	3 834	-	-	30 353	-	34 187
millest:VKE	-	-	-	-	-	29 917	-	29 917
Viivitatud nõuded	-	-	-	-	-	-	1 036	1 036
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	-	-	-	-	-	8 400	8 400
Omakapitali investeringud	-	-	-	-	-	37	-	37
Muud varad	1 531	4	-	-	-	6 922	7 188	15 645
Standardmeetod kokku	72 034	95 219	3 834	-	482	44 991	16 624	233 184

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	Kokku
Keskpank	47 925	-	-	-	-	-	-	47 925
Krediidiasutused	474	105 971	-	1 901	-	2 065	-	110 411
Äriühingud	-	167	-	-	-	8 208	-	8 375
millest:VKE	-	167	-	-	-	8 208	-	8 375
Jaenõuded	-	-	-	-	579	-	-	579
Kinnisvaraga tagatud nõuded	-	-	2 439	-	-	26 753	-	29 192
millest:VKE	-	-	-	-	-	26 345	-	26 345
Viivitatud nõuded	-	-	-	-	-	-	1 087	1 087
Eriti suure riskiga seotud kirjed	-	-	-	-	-	-	3 077	3 077
Omakapitali investeringud	-	-	-	-	-	37	-	37
Muud varad	1 683	28	-	-	-	8 670	7 165	17 546
Standardmeetod kokku	50 082	106 166	2 439	1 901	579	45 733	11 329	218 229

Koormamata vara

(Avalikustamine vastavalt delegeritud määruse (EL) nr 2017/2295 artiklile 1)

Seisuga 31.12.2017 puudub Grupi vara koosseisus koormatud vara (samuti 31.12.2016). Vara võib lugeda koormatuna, kui see on panditud või seda kasutatakse mistahes bilansilise või bilansivälise tehingu tagamiseks või krediitkvaliteedi parandamiseks ja seda ei saa tingimusteta vabastada.

31.12.2017

(tuhandetes eurodes)

	Koormatud varade bilansiline väärtus	Koormamata varade bilansiline väärtus*	Koormamata varade õiglane väärtus
Varad	-	222 133	-
Omakapitaliinstrumendid	-	37	-
Muud varad	-	222 096	-
millest: nõudelaenu	-	150 997	-

*Mediaanväärtuses, eelneva kaheteistkümneme kuu kvartalipõhiste mediaanide interpoleerimisel.

31.12.2016

(tuhandetes eurodes)

	Koormatud varade bilansiline väärtus	Koormamata varade bilansiline väärtus	Koormamata varade õiglane väärtus
Varad	-	216 993	-
Omakapitaliinstrumendid	-	37	-
Muud varad	-	216 956	-
millest: nõudelaenu	-	144 470	-

Tururisk standardmeetodi kohaselt

Valuutariski kapitalinõude arvandmed (tuhandetes eurodes)

Kogu välisvaluuta avatud netopositsiooni arvutamiseks summeeritakse eraldi välisvaluutade pikad ja lühikesed avatud positsioonid, mis on konverteeritud eurodesse. Neist absoluutväärtuselt suuremale liidetakse kulla netopositsioon (absoluutväärtusena). Kui avatud valuuta netopositsioon ületab 2%-list omavahendite taset, võetakse see arvesse kapitali adekvaatsuse arvestamisel.

Valuuta	31.12.2017			31.12.2016			
	pikk	lühike	positsioon/ oma- vahendid	pikk	lühike	positsioon/ oma- vahendid	
USD	-	14	0.1%	USD	58	-	0.2%
CHF	-	1	0.0%	CHF	52	-	0.2%
GBP	-	52	0.2%	GBP	-	36	0.2%
SEK	12	-	0.0%	SEK	16	-	0.1%
DKK	10	-	0.0%	DKK	5	-	0.0%
CNY	-	12	0.0%	CNY	7	-	0.0%
PLN	3	-	0.0%	CAD	8	-	0.0%
JPY	-	13	0.0%	JPY	-	4	0.0%
Muud	3	-	0.0%	Muud	10	-	0.0%
Kokku avatud valuuta positsioonid	28	92	-	156	40	-	
Avatud valuuta netopositsioon	-	92	0.4%	156	-	0.7%	
Kulla netopositsioon	356	-	1.4%	363	-	1.5%	
Kogu välisvaluuta avatud positsioon	448	-	1.7%	519	-	2.2%	
Valuutariski kapitalinõude määr	8%	-	-	8%	-	-	
Kokku valuutariski kapitalinõue	0	-	-	41	-	-	

Tururiski omavahendite nõuded standardmeetodi kohaselt

(EU MRI, avalikustamine vastavalt suunistele EBA/GL/2016/11)

Kohesed tooted	31.12.2017		31.12.2016	
	Riskiga kaalutud vara	Kapitalinõuded	Riskiga kaalutud vara	Kapitalinõuded
3 Valuutarisk	0	0	519	41
9 Kokku	0	0	519	41

Tasustamine

Avalikustav teave vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 450 nõutele ning seonduvaid EBA suunistele 2015/22 on toodud 2017. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes «Tegevusaruanne» osas (lk.12).

Finantsvõimenduse määr

(Avalikustamine vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 2016/200)

Pangandusmäärusega nähakse krediidasutustele ette nõue arvutada finantsvõimenduse määr. Finantsvõimenduse määr võrdub esimese taseme omavahendite ja riskipositsiooni näitaja jagatisega ning väljendatakse protsendina. Finantsvõimenduse määra eesmärk on katta ülemäärase finantsvõimenduse risk (risk, mis tuleneb krediidasutuse liiga kiirest kohustuste kasvust) ja toimida kaitsemeetmena riskitundlikele omavahendite nõuetele. Vaatamata sellele, et finantsvõimenduse määr ei ole õigusaktiga kehtestatud, jõudis 2014. aasta jaanuaris Baseli komitee lõpliku otsuseni, kuidas finantsvõimenduse määra tuleks arvutada ning nägi ette soovitusliku sihttaseme (s.o 3% esimese taseme omavahenditest).

Finantsvõimenduse määra arvutamine

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2017	31.12.2016
Bilansilised kirjed	231 311	216 993
(Esimese taseme omavahenditest maha arvatud varasummad)	-	-
Bilansilised riskipositsioonid	231 311	216 993
Bilansiväliste riskipositsioonide tinglik brutosumma	5 766	3 179
(Korrigeerimine seoses krediidipõhisteks summadeks ümberarvestamisega)	-3 893	-1 943
Muud bilansivälised riskipositsioonid	1 873	1 236
Esimese taseme omavahendid	26 125	23 644
Finantsvõimenduse määra koguriskipositsiooni näitaja	233 184	218 229
Finantsvõimenduse määr (kasutades esimese taseme omavahendite täielikult rakendatud määratlust)	11.20%	10.83%

Peale pangandusmääruse 575/2013 (CRR) muudatuse jõustumist 18.01.2015 arvutakse finantsvõimenduse määra kvartali lõpu seisuga.

Finantsvõimenduse määra bilansilised riskipositsioonid

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2017	31.12.2016
Bilansilised riskipositsioonid kokku	231 311	216 993
Nõuded keskpanga vastu	69 847	47 625
Nõuded krediidasutuste vastu	95 557	110 165
Kinnisvaraga tagatud riskipositsioonid	33 703	28 770
Jaenõuded	388	475
Nõuded äriühingute vastu	15 098	10 988
Makseviivituses olevad riskipositsioonid	1 036	1 087
Muud riskipositsioonid	15 682	17 583

Ülemäärase finantsvõimenduse riski juhtimiseks jälgib Panga juhatus koos APJK-ga (aktivatepassivate juhtimise komiteega) finantsvõimenduse suhtarvu, analüüsides ja prognoosides bilansistruktuuri muutusi ja kapitali piisavust.

Vaatamata bilansimahu ja koguriskipositsiooni kasvule 2017. aastal finantsvõimenduse määr on mõõdukalt tõusnud, mis oli tingitud omavahendite suurenemisest teenitud kasumi arvel.

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsess (ICAAP)

Sisemise kapitali adekvaatsuse ja likviidsuse tagamine on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata Grupi riskiprofiili ja sellele vastavat kapitalivajadust. Alates 01.01.2018 jõustunud uusi nõudmisi kapitali piisavuse hindamisele kõigi panga jaoks unikaalsete riskide katmiseks, käsitletakse panga kõrge likviidsuse säilitamise ülesannete kontekstis.

Sisemine kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (edaspidi ICAAP) ja sisemine likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsess (edaspidi ILAAP) on Pillar 2 põhikomponendid. Krediidiasutuse ICAAP/ILAAP asjakohasust ja usaldusväarsust hindab Finantsinspeksioon oma järelevalvelise hinnangu protsessi raames (SREP), mis on samuti Pillar 2 oluline komponent. Vastavalt Baseli komitee rahvusvahelistele pangandüetele ja pangasisestele omakapitali suuruse nõuetele, teostab Grupp täiendavate kapitalinõuete test-arvutamist, arvestades riskiportfelli, panga individuaalseid erisusi, nende allokatsiooni ja majandusolukorda. Kapitalinõuete arvutamise kord koos ICAAP nõuetega (Pillar 2) on Riskide juhtimise meetodika koostisosaks. Meetodikas on eraldi esile toodud omakapitali planeerimise protseduur kui ICAAP protsessi lõpposa.

ICAAP/ILAAP arvutamisel krediidi-, turu- operatsiooni- ja likviidsuseriskide osas võetakse arvesse investeringute maksumuse ümberhindamise,- valuuta,- krediidi-defaulti,- tagatise-, kontsentratsiooni- ja laenuportfelli optimaalse suuruse ületamise riske. Täiendavalt arvestatakse tänapäeval aktuaalseid majandustsükli-, ressursside kontsentratsiooni-, rahapesu ja terrorismi rahastamise risk- ja reputatsiooniriske. Kapitali piisavuse arvutamisel (Pillar II), arvestades ICAAP nõudeid, peetakse kinni reeglist, et minimaalne kapitalinõue Pillar II \geq Pillar I. Riskid, mis on arvutatud Pillar 2 järgi, peavad olema täielikult kaetud Grupi omavahenditega. Riski juhtimise grupp koos Likviidsuse- ja finantsriskide juhtimise gruppiga (edaspidi LFR Juhtimise grupp) teostab regulaarset seiret finantsriskide normatiivide ja likviidsuse koefitsientide täitmise üle reaalselt.

Kapitali määrale, mis on vajalik Pillar I ja Pillar II riskide katmiseks ning normatiivse adekvaatsuse nõuete täitmiseks, mõjuvad erinevad sise- ja välistegurid. Negatiivseks faktoriks, mis oli arvestatud Pillar 2 järgi, on Euribori intressimäärade langemine ja nõrk sekundaarne kinnisvaraturg. Kapitali adekvaatsuse arvutamisel ICAAP/ILAAP protsessi raames osutusid positiivseteks faktoriteks krediidiportfelli kontsentratsiooni näitajate stabiliseerimine, laenuootluse stabiliseerimine, maariski vähendamine, kaasatud ressursside diversifitseerimise suurendamine ja avatud valuutaposisiooni riski vähendamine.

Võrreldes eelmise aastaga täheldati tururiski ja operatsiooniriski (IT riski) suurenemist Pillar 2 alusel kapitalile esitatavate nõuete kogumahu. Samal ajal oli Pillar 2 riskide osa riskiposisioonis seisuga 31.12.2017 langenud 154 baaspunkti võrra. Protseduuri ICAAP/ILAAP käigus väljaselgitatud riskide katmiseks omakapitali määr moodustas kokku **21 153 tuhat eurot** (Pillar1 + Pillar2).

Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel (Pillar 2) kasutatakse eksperdihinnangu meetodeid operatsiooniriski tähtsaimate komponentide kindlaksmääramiseks. Aruandeaastas olid sellisteks välised,- ja personaaliriskid (2016: välised-, juriidilised ja IT- riskid). Nende komponentide osakaal on kordajaks, mis suurendab miinimumkapitalinõude summat, mis arvutatakse Pillar I põhjal. Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsessides kasutatakse neid näitajaid täiendavate kapitalinõuete arvutamisel, mis on tingitud operatsiooniriskide muutmisest aruandeaastal võrreldes eelmise perioodiga.

Kapitali adekvaatsuse taseme kindlaksmääramise arvutuste tulemusel, arvestades siseriskide hindamist (ICAAP), leiti omakapitali soovitatav suurus. Omakapitali soovitatava suuruse arvutamisel võeti arvesse ICAAP/ILAAP sooritamisel saadud kapitali adekvaatsust ning maksimaalset nõuete summat kapitalile, mis on kehtestatud riskistrateegias planeeritavale perioodile. Seisuga 31.12.2017 soovitatav omakapitali määr moodustas **24 371 tuhat eurot**.

Majandustsüklirisk ja teenimisrisk

Kapitali piisavuse arvutamisel, arvestades ICAAP nõudeid, võetakse arvesse kahte liiki põhiriske, mis mõjutavad kapitali adekvaatsuse näitajat - majandustsüklirisk ja teenimisrisk. Mõlemad riskid korrepondeeruvad omavahel, kuid neid hinnatakse erinevalt. Majandusrisiki kate arvutatakse järgmise valemiga:

$A \times (ROE \text{ norm} / EM \text{ norm})$, kus

A- aktive keskmine suurus;

ROE *norm* – minimaalselt lubatud pangasisene normatiiv (2.0%);

EM *norm* – minimaalselt keskmiselt pangasisene normatiiv (8,25);

mis riskide juhtimise meetodikas sätestatakse kapitali rentaabluse ja kapitali kordaja pangasisesed normatiivnäitajad. Majandustsüklirisk korrepondeerub teistele panga võetavatele riskidele: krediidi-, maa- ja kinnisvarainvesteeringute ümberhindamise riskidele.

Teenimisrisiki all käsitletakse kasumi summa muutmist seoses tulutoovate pangaoperatsioonide struktuuri muutmisega, mis peegeldab vastu võetavat strateegiariski. Aruandeaastal ei ole Grupi kulude struktuur muutunud. Põhitulud on saadud laenu-, valuutavahetus- ja muudelt finantstehingutelt, arveldus- ja kassateeninduselt. Kokku moodustasid need 83,1% kõigist Grupi genereeritud ärituludest.

Maarisk

2017.aastal on maarisk jäänud üheks peamiseks riskiks, mis oli lokaliseeritud välismaa korrespondentpankadesse paigutatud aktive, kellega Tallinna Äripank teostas arveldus- ja valuutavahetustehinguid. Tallinna Äripanga Grupi maarisk allokeeritud Venemaa korrespondentpanga kontole (Sberbank, Moskva), kelle kaudu teostab Tallinna Äripank arveldusoperatsioone rublades. Tallinna Äripank ei oma pikaajalisi positsioone Venemaal, avatud valuutapositsiooni limiit rublades on kehtestatud 5% ulatuses üldisest AVVP limiidist.

Maariski hindamiseks kasutab pank ka rahvusvaheliste reitinguagentuuride andmeid, Venemaa riigisiseseid reitinguid, massimeedia ja infoagentuuride teateid. Maariski käsitleb pank kui strateegilise-, krediidi-defaulti ja osaliselt ka valuutariski sünergiat.

Strateegiline risk

Strateegilise riski juhtimise põhieesmärgiks on panga poolt võetava riski hoidmine tasemel, mis on määratud vastavalt strateegilistele ülesannetele, samuti aktive ja kapitali maksimaalse säilitamise tagamine võimalike kahjumite vältimise kaudu. Püstitatud eesmärkide saavutamine realiseerub pangas järgmiste tegevustega:

- finantsplaneerimine
- äriplaneerimine

- äristrateegia täitmise monitooring
- kinnitatud kontrollarvude ning finants- ja äriplaanide täitmise monitooring

- turukeskkonna dünaamika analüüs
- plaanide korrigeerimine

Kaasaegsetes majandustingimustes omandab olulist tähtsust äristrateegia valik, mis arvestab nii väliskeskkonna väljakutseid, kui ka sisemist turukonjunktuuri. Strateegilised riskid on oma olemuselt raskesti mõõdetavad ja neid saab mõõta kapitali rentaabluse dünaamika, aktive tulukuse, puhas intressimarginaali (NIM) ja puhaskasumi muutusest aktsia kohta. Strateegilise riski faktori arvestamiseks on sätestatud aktive rentaabluse limiite. Panga juhatus töötab välja strateegilisi ärisuundi ja prognoosi parameetreid keskmise ajaperspektiivi suhtes (2016-2018 aastat).

Panga Nõukogu käsitleb ja kinnitab arengustrateegiat iga-aastaselt toimuvatel aktsionäride koosolekutel.

Antud äristrateegia on aluseks pandud Riskide juhtimise töögrupi väljatöötatud Riski strateegiasse, kus on kvantitatiivselt määratud kapitalinõuete piirangud Pillar1 ja Pillar 2 lõikes ning mis on kasutusele võetud ICAAP arvutamisel ja panga riskiisu hindamisel.

Reputatsioonirisk

Reputatsioonirisk on seotud nii operatsiooni- kui ka õigusriskiga pangandusturul aset leidva konkurentsi kasvu tingimustes tema roll järjest kasvab. Reputatsiooniriski all käsitletakse kahjumite tekkimise riski panga klientide ja äripartnerite arvu vähenemise tõttu, samuti panga finantssuutlikkusest, pangateenustest, aktsionäride imagost ja panga juhtkonnast negatiivse maine tekkimise risk. Maine halvenemise risk avaldab mõju likviidsuse kaotamise ohule, kuna võib esile kutsuda panga hoiuste stabiilsuse rikkumist. Teiselt poolt positiivne imago ja kindla ja usaldusväärse äripartneri maine võimaldab vajaduse korral kiiresti kaasata laenuvahendeid.

Panga reputatsioonile mõjub oluliselt Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse meetmete (AML risk) järgimine ning pangategevuse piirangute täitmine, mis on kehtestatud reguleerivate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide poolt. Tulubaasi stabiilsus oleneb klientide arvust, nende struktuurist ja äriaktiivsusest. Kliendibaasi kvaliteeti võib klassifitseerida nii residentsuse kui ka pangas kehtestatud rahapesuriski suhtes tolerantsuse alusel. Pangas kehtestatud meetodikas on kindlaks määratud 3 kliendigruppi AML riski alusel: madala, keskmise ja kõrge riskiastmega grupp. Kapitalile esitatavate nõuete arvutamisel AML riski katmiseks kasutatakse skoorimudelit, mille puhul igale kliendigrupile on antud oma kaalukoefitsiendid. Kõrgendatud AML riskidele kalduvate klientide äravoolu puhul vähenevad lineaarselt panga tulud. Pank arvutab välja tulu tingliku kaotuse klientide äravoolu tõttu ning tõlgendab seda kui kalduvust AML riskile (Rahapesu ja terrorismi rahastamise riskiisu).

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kahjumite katmiseks, mis on põhjustatud panga maine halvenemisest, kasutatakse kvantitatiivseid mudeleid, mis on üles ehitatud nende eelarveliste vahendite statistilisel analüüsil, mis eraldatakse reklaami-, sponsorlus ja heategevusele kahe viimase aasta eest, ning aruandlusperioodi kasumi näitajat.

Kontsentratsiooni riskid

Pangaportfellide kvaliteet sõltub riskide diversifitseerimise tasemest erinevateks agregaatideks. Krediidiportfelli jaoks on selleks laenude jaotamise ühtlus majandussektorite, grupiga seotud isikute ja ühele laenusaja antava laenu suuruse kaupa. Laenude kõrge kontsentratsioon ühes majandusharus võib negatiivselt mõjutada laenude tagasimaksmist antud majandusharu langusel või ülekuumenemisel. Täiendavate kapitalinõuete arvutamine kontsentratsiooni riskide katmiseks majandussektorite lõikes viiakse läbi kogu krediidiportfelli suhtes, vastaspoole riskide puhul võetakse arvesse 100 suurimat laenusajat, ressursside kontsentreerumise riskide hindamiseks viiakse läbi analüüs 30 suurima hoiustaja osas.

Olulisi riske kannab endas ka kontsentratsiooni kõrge tase panga ressursibaasis. Ressursibaasi diversifitseerimise kontroll omab olulist tähtsust, kuna panga peamist rahandamist teostatakse Eesti siseturult. Riskijuhtimise grupp teostab ressursside kontsentratsiooni igakuist monitooringut ja arvutab ressursside kontsentratsiooni näitajat UV (30 suurimate hoiustajate osakaal hoiuste kogumahust). Selle alusel arvutatakse välja vastav indeks - HHI uv (Herfindahl-Hirschmani indeks). Herfindahl-Hirschmani indeks – näitaja, mis hindab laenuportfelli kontsentreeritust majandussektorite lõikes või vastaspoole suhteliste osakaalude alusel.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kontsentratsiooni riskide katmiseks kasutatakse HHI indeksit: krediidiportfelli vastaspoole jaoks – HHI vastaspool, ressursibaasi kontsentratsiooni riski jaoks - HHI uv. 2017. aastal oli HHI uv väärtus madalaimal tasemel 1,74%. See peegeldab panga ressurssiportfelli diversifitseerimise piisavalt kõrget taset.